

Z Á P I S

ze schůzky ústředního výboru ČSPS, konané dne 25. ledna 1962 v Psychologickém ústavu KU ústavu KU v Praze, Hradčanské nám. č.5.

P ř í t o m n í : prof.Dr J.Doležal, prof.Dr V.Chmelař, prof.Dr J.Linhart, prof. Dr V.Příhoda, doc.Dr E.Holas, doc.Dr R.Konečný, Dr D.Kováč,CSc, Dr J.Koščo, Dr M.Jurčo, Dr B.Bártaza Dr J.Srnc.

O m l u v e n í : prof.Dr Vl.Tardy, doc.T.Pardel, Dr M.Bažány CSc, Dr Zb.Buraš, Dr J.Daniel.

P r o g r a m :

1. Zhodnocení 1. sjezdu čs. psychologů /prof. Doležal/
2. Schválení sjezdové resoluce /prof.Tardy/
3. Plán činnosti ČSPS na r. 1962
4. Jarní valné shromáždění
5. Různé

Pro nepřítomnost prof.Doležala, který se účastnil současně probíhající porady na LIŠK dal předsedající prof.Chmelař jako první bod na pořad jednání Plán činnosti ČSPS na r. 1962. Byly projednány dílčí plány jednotlivých odborných sekcí.

1/ Sekce teoreticko-metodická

Centrální akce a/ Seminář o užití kybernetiky v psychologii
b/ Seminář o teoretických problémech výzkumu v oblastech psychologie

Kromě toho má sekce na programu vytvořit zájmové skupiny pro
a/ otázky aplikované kybernetiky v psychologii
b/ otázky psychologie osobnosti
c/ otázky sociální psychologie

2/ Sekce pedagogická

z měřuje plán své práce na přípravu učebnice pedagogické psychologie. Výbor sekce bude tak současně pracovním kolektivem, jehož členové budou skoro všichni spoluautory plánované učebnice. Porady v užším rozsahu budou svolávány podle momentálních potřeb vyplývajících z potřeb této učebnice.

3/ Sekce zdravotnická

1. Podporovat doplňování odborných znalostí zdravotnických psychologů zejména v otázkách metodologických, podporovat výměnu zkušeností /též s pracovníky z jiných zemí/, podle konkrétních možností organisovat exkurse na vybraná pracoviště, případně postgraduální kursy a školení.

2. Usilovat o vybavení psychologických pracovišť ve zdravotnických zařízeních diagnostickými pomůckami.
3. Spolu se stavevskou komisí ČSPS usilovat o zlepšení existenčního základu psychologů /příplatek pro psychiatrii, důchodové zabezpečení apod./.
4. Usilovat o to, aby Ministerstvo zdravotnictví noustavovalo psychology, kteří nemají plnou kvalifikaci. /Příslušný návrh byl již podán doc.konečným a projednán projednán Poradním sborem a Psychiatrickou společností./
5. Pokračovat s hlavním ftiseologem a Pneumonologickou a ftiseologickou sekcí Lékař. společnosti J.E.P. v jednání; podle dohody s těmito orgány a s ÚDL připravit kurs v psychologii pro zdravotní pracovníky v tuberkulosních léčebnách; sestavit výhledový plán počtu odborných psychologů pro zařízení ftiseologická.
6. Zajistit možnosti využití psychologie v jiných oborech klinického lékařství, zejména v interním lékařství a gynokologii, případně zahájit jednání v tom směru, připravit podmínky k dalšímu rozšíření účasti psychologů v dětském lékařství
7. Sledovat výhledový plán potřeby psychologů a ujasnit náplň jejich práce na úseku preventivním /předmanželské poradny, poradny pro duševní hygienu apod./
8. Hledat vhodné formy pro rozvíjení odborné spolupráce psychologů s justičními orgány /např. prostřednictvím Ústředí advokátních raden/.
9. Spolu s komisí pro stavevské otázky projednat s příslušnými orgány otázku zařazování psychologů do vojenských zdravotnických služeb a otázku využití odbornosti psychologů v průběhu základní vojenské služby a při vojenských cvičeních.
10. Ve spolupráci s Komisí pro stavevské otázky zajistit, aby vyučováním psychologie na zdravotních školách byli pověřováni pouze kvalifikovaní psychologové.
11. Práce na kompendiu zdravotnické psychologie : definitivně vyřešit otázky základní koncepce, osnovy a rozsahu díla, zajistit vydání díla v plánovaném rozsahu, sestavit redakční radu, vybrat spolupracovníky a projednat s nimi jejich účast.- Podle možnosti zahájit práci na všech ododílech kompendia, přednostně zpracovat kapitoly o diagnostických metodách, event. je v omezeném rozsahu publikovat /rozmožít/.
12. Odbornou náplň pracovních schůzí zaměřit k otázkám vyšetřovacích metod /podle usnesení výboru sekce ze dne 10.4.1961/, v tomto smyslu koordinovat činnost v oblastních skupinách, koncem roku 1962 uspořádat celostátní seminář na téma "Souvislosti mezi mozkovou strukturou a psychickou činností".
13. Usilovat o sjednocení všech akcí zdravotnických psychologů ve zdravotnické sekci ČSPS. Podporovat spolupráci zdravotnických psychologů s lékařskými společnostmi, zejména se sekcemi Čs.lékařské společnosti J.E.Purkyně, za

předpokladu, že o této činnosti bude předběžně informován výbor zdravotnické sekce ČSPS, že bude na příslušné odborné úrovni a v souladu se zaměřením a pracovním programem ČSPS.

14. Konat nejméně 2 schůze výboru sekce; naléhavé otázky řešit pružně na poradách nejméně 3 členů výboru sekce.

Sekce ekonomická

1. Uspořádat jeden monotematický seminář /celostátní/ spojeným s plenárním zasedáním sekce - 2 dny. Plánováno na červen nebo září v Bratislavě
2. Přejít k přímé spolupráci ekonomické sekce se zahraničními psychology stejného zaměření
  - a/ Vypracovat přehled naší literatury v ekonomické psychologii za posledních 10 let, /u původních prací s krátkým resumé/ a pokusit se o výměnu se podobné přehledy z jiných zemí /socialistického tábora/.
  - b/ Realizovat výměnné studijní pobyty pracovníků zajímajících se o podobné problémy, postgraduální školení a přednášky významných pracovníků
  - c/ Pořádat mezinárodní doškolovací kursy v ekonomické psychologii
3. Realizovat alespoň 1 společnou poradou výboru sekce a zástupců výroby a oborů
4. Nastavit časový rozvrh akcí sekce včetně oblastních skupin, pokud se týkají ekonomické psychologie a doplnit novými údaji adresář sekce
5. Provést dotazníkový průzkum činnosti všech ekonomických psychologů a přednést výsledek na plenárním zasedání
6. Docílit vydání několika popularizačních témat z oboru a připravit odbornou příručku o ekonomické psychologii.
7. Spolupracovat při realizaci postgraduálního studia ekonomické psychologie
8. Na čtvrtletních schůzích výboru pravidelně zajišťovat pomoc a hodnocení činnosti ekonomických psychologů v oblastních skupinách i plnění plánu činnosti výboru sekce
9. Pomoc oblastní skupině v Ústí n/L při uspořádání porady s účastí hospodářských a odborných pracovníků o užití psychologie v chemickém průmyslu, rozšířené případně ještě o některý speciální problém železniční dopravy.

V následující diskusi o plánu činnosti jednotlivých odborných sekcí navrhuje Dr Kováč, aby teoreticko-metodická sekce zařadila do svého plánu činnosti na rok 1962 spolupráci s teoreticko-metodickou sekcí SPS a Psychologickým laboratoriem SAV při uspořádání pracovní porady na téma "Úkoly psychologie související s výstavbou komunistické společnosti". Ústřední výbor tento návrh schválil. Konečnou formulaci plánu zdravotnické sekce s vytčením všech průběžných úkolů byl pověřen Dr Srnec. /Tato formulace byla mezitím již vypracována a konkrétní úkoly vyplývající z úkolů průběžných a tvořící vlastní plán činnosti na r. 1962 jsou již v tomto zápisu zahrnuty/.

15.1.1962.

Plány činnosti pedagogické a ekonomické sekce byly schváleny bez připomínek.

V dalším jednání požadovali členové ústředního výboru užší spolupráci sekcí s oblastními skupinami ČSPS. Výbory sekcí budou informovány o plánech činnosti jednotlivých OS, jejichž poslání je popularizační, osvětové a informační, kde-to jednotlivé odborné sekce jsou foron odborné psychologické práce a mají vůči OS funkci řídicí a kontrolní - skutečnost, která se v praxi poslední doby neprojevovale v žádoucí míře. Naproti tomu budou všechny OS seznámeny s plány činnosti všech sekcí. Od jednotlivých členů OS bude požadováno, aby kdokoliv přáníšejí, poslali zprávu o tom příslušné sekci ČSPS.

Někteří členové ústředního výboru poukazují na to, že zdrženlivost ústředních úřadů vůči požadavkům širšího uplatnění psychologů je dána tím, že nevíjí jeho účelnost. Ústřední výbor se usnází, aby jednotlivým odborným sekcím bylo uloženo provést průzkum hospodářského efektu uplatnění psychologů v té které oblasti a připravit statistické odhady pro argumentaci uplatnění psychologů v hlediska ekonomického.

Jako další bod programu bylo projednáno jarní valné shromáždění Společnosti v r. 1962. Bylo rozhodnuto, že se bude konat v Brně při příležitosti 2 dnů konference o kybernetice v psychologii.

Nato byla prodiskutována otázka vedení zdravotnické sekce, návrh doc. Konečného nebyl přijat, takže zůstává nadále jejím předsedou, Dr. Šrunc, kterému ústřední výbor poděkoval za úspěšné zastupování doc. Konečného během jeho nemoci, se stává místopředsedou sekce. Ústřední výbor znovu potvrzuje doc. Konečnému plnou redaktorskou moc pro vydání Kompendia zdravotnické psychologie a ruší usnesení ústředního výboru týkající se původní koncepce kompendia, které mělo mělo být vypracováno za autoraké účasti odborníků z LMS. Forem pro projednání záležitosti měla být pracovní porada s mezinárodní účastí, které se však nekonala a spolupráce zahraničních odborníků se proto nedala zajistit. Ústřední výbor rozhoduje, aby doc. Konečný vybral spolupracovníky pro vydání kompendia a žádá jej, aby průběžně informoval ústřední výbor ČSPS o postupu práci.

Někteří členové ú.v. poukazují na příliš dlouhé intervaly mezi jednotlivými schůzemi výboru, navrhují během roku 3 - 4 schůze ú.v. ČSPS v rovnoměrných intervalech při střídání místa konání /Praha, Brno, Bratislava/ a doporučují kontaktaci se schůzemi kolegia pro pedagogiku a psychologii při ČSAV, redakčními radami časopisů Pedagogika a Čs. psychologie a jinými podniky ČSPS.

Po příchodu prof. Doležala se přistoupilo k projednání 1. a 2. bodu programu schůze. Resoluce z I. sjezdu čs. psychologů, vypracovaná resoluční komisí pod vedením prof. Vl. Tardého, byla po některých úpravách v kladejších požadavcích schválena a prof. Doležal přistoupil ke zhodnocení sjezdu. Konstatoval, že organizace sjezdu byla úspěšná, zajistila hladký průběh a kladem bylo také zajištění tak velkého počtu účastníků sjezdových jednání. Obecně však sjezd nesplnil očekávané poslání pro nedostatek systému v programu. Nesplnil také nároky, které nutno mít na monotematické zasedání. Byla tu nedostatečná koordinace hlavních referátů, takže problematika nebyla vyčerpávána a referáty se nedoplňovaly. Jako další minus vytýká prof. Doležal malou účast na diskusi a konstatuje, "že jsme nedovedli vyzvednout palčivé problémy v naší psychologii, jednání vyzněla náskokem toho často hluše". Dále vytýká našim psychologům nedostatek zájmu o problematiku, dávají přednost konkrétním otázkám metodologickým. Proto nebyla diskuse o zásadních otázkách tímto sjezdem vyčerpána. Nejhodnotnější, co z sjezdu vyplynulo je resoluce a prof. Doležal klade otázku, zda by se budoucí práce ČSPS neměla v první řadě zaměřit na realizaci požadavků této resoluce.

V následující diskusi navrhuje prof. Linhart zabývat se metodologií psychologie na symposiích, která jsou pružnější, a která by jednotlivá pracoviště mohla svolávat na témata svých problematik. Členové Ú.V. Společnosti se ztotožňují s hodnocením prof. Doležala a Dr. Jurčo konstatuje, že se na sjezdu projevila značná slabost teoretická, silný prakticismus a soustředění na úzce vymezenou problematiku. Navrhuje vypořádat se s tímto projevem teoretické slabosti našich psychologů v časopise "Čs. psychologie". Dr. Kováč vytýká nezainteresovanost a neúčast příslušných vedoucích politických orgánů a ČSAV. Vytýká i slabou popularisaci sjezdu, nedostatečnou odezvu v tisku a rozhlase. Diskuse ^{na sjezdu} o návrhu prof. Linharta, kterým se připojuje k návrhu prof. Doležala, aby realizace jednotlivých požadavků resoluce se stala hlavním úkolem Společnosti. Navrhuje se příští sjezd svolat za 3 roky.

Na to prof. Chmelař poděkoval jménem ústřed. výboru ČSPS přípravnému výboru sjezdu, jeho předsedovi doc. Macháčovi a členům Dr. Růžičkovi, Dr. Břicháčkovi, Dr. Engolsmannovi, Dr. Melzerovi a administrativnímu sekretariátu sjezdu, a. Singrové a se s. říčenem všem dobrovolně vpomáhajícím ostatním členům pražských psychologických pracovišť a posluchačům psychologie.

Posledním bodem programu bylo přijetí nových členů Společnosti, ato s. proa. psych. Fr. Janda, prom. psych. Vl. Beran, PhDr. Zdeněk Kaňka a proa. ped. Václav Kučera.